

*Всеукраїнська науково-практична
конференція молодих вчених
і здобувачів вищої освіти*

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО І СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД МОЛОДІ

14 травня 2026 року

МАТЕРІАЛИ

ПРИСВЯЧЕНА ДНЮ НАУКИ - 2026

Міністерство освіти і науки України
Первомайський навчально-науковий інститут
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова

Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених і здобувачів вищої освіти
**«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ НАУКОВО-
ТЕХНІЧНОГО І СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ПОГЛЯД МОЛОДІ»**

14 травня 2026 року

МАТЕРІАЛИ

Форма участі – змішана

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету

Ірина ЖУВАГІНА - директор Первомайського навчально-наукового інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, к.е.н., доцент

Члени організаційного комітету

Лілія ФІЛІПШИНА – д.е.н, професор, заступник директора з НР ПННІ НУК

Лариса ГРИШИНА - к.е.н., професор НУК, голова Навчально-методичної ради ПННІ НУК

Ірина ХМАРСЬКА - к.е.н., доцент, зав. кафедри економіки та суспільного розвитку

Наталія ГАВРИЛЕНКО - к.е.н., доцент, зав. кафедри обліку та оподаткування

Ігор КАПУРА - к.т.н., доцент без вченого звання, зав. кафедри енергетичного інжинірингу та робототехнічних систем

Алла ЛИСИХ - к.т.н., доцент, зав. кафедри двигунів та енергетичних установок

адміністративні ризики, які потребує негайного нормативного врегулювання для захисту прав підприємців.

Список використаних джерел:

1. Класифікація видів економічної діяльності . Наказ Держспожив стандарту України №457 від 11.10. 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
2. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
3. Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій» від 06.07.1995 № 265/95-ВР. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95%D0%B2%D1%80\](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95%D0%B2%D1%80)
4. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: [rada.gov.ua](https://zakon.rada.gov.ua) (дата звернення: 27.04.2026).

Косяк О. А.

Наук. керівник: к.е.н., доцент Гавриленко Н. В.

Первомайський навчально-науковий інститут НУК ім. адм. Макарова

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ НА ПРИКЛАДІ СЛУЖБИ «ТАКСІ 4500 ПЕРВОМАЙСЬК»

Сучасне підприємство вже не може ефективно працювати лише на основі паперових журналів, усних домовленостей або ручного контролю. Особливо це стосується сфери перевезень, де рішення потрібно приймати швидко: який автомобіль ближче до клієнта, чи виїхав водій, скільки замовлень виконано, чи правильно проведено розрахунок, скільки часу витрачено на подачу авто, які витрати виникають через холостий пробіг.

Внутрішньогосподарський контроль у таких умовах перетворюється з “перевірки після факту” на постійний цифровий нагляд за процесами в режимі реального часу. Його основою стають дані: GPS-координати, історія замовлень, записи дзвінків, статуси водіїв, автоматичні повідомлення клієнтам, аналітичні звіти та цифрові сліди кожної операції.

Метою дослідження є показати, як цифрова трансформація служби «Таксі 4500 Первомайськ» стала не лише способом модернізації роботи, а й практичним інструментом внутрішньогосподарського контролю, управлінського обліку, підвищення прозорості операцій та покращення якості обслуговування клієнтів.

Служба була заснована 11 жовтня 2004 року. Початкова назва - «Таксі 006». На першому етапі основним інструментом роботи були рації: диспетчер приймав замовлення, передавав інформацію водіям голосом, а контроль значною мірою залежав від людського фактору. З осені 2010 року почався перехід до цифрових технологій. У цей період відбувся ребрендинг, і служба працювала під назвою «Таксі 1506». Саме тоді почали використовуватися

навігатори з програмним забезпеченням під керуванням Windows CE. Це стало першим великим кроком до цифрового диспетчерського управління.

З 2013 року розпочався поступовий перехід на телефони, планшети та додатки під Android. Навігатори поступово витіснялися більш сучасними пристроями, які були зручнішими, гнучкішими й технологічно перспективнішими. Надалі було впроваджено короткий номер 4500, а служба отримала сучасну назву - «Таксі 4500».

У традиційному варіанті диспетчерська служба таксі часто працює за принципом: клієнт зателефонував - диспетчер передав замовлення - водій виконав - інформація частково зафіксована. Але в такій моделі важко точно перевірити, скільки часу водій їхав до клієнта, чи справді він був найближчим, чи не було зайвого пробігу, чи правильно обліковано замовлення.

Цифрова система змінює саму логіку контролю. Кожне замовлення стає об'єктом обліку та контролю: воно має час створення, адресу, виконавця, статус, вартість, маршрут, історію змін, а іноді й підтвердження комунікації з клієнтом. У результаті керівник бачить не окремі фрагменти роботи, а повну картину діяльності служби.

На практиці «Таксі 4500» цифровізація дала змогу: бачити переміщення автомобілів на мапі; зменшити холостий пробіг до 30%; автоматизувати розрахунки за замовленнями; контролювати якість виконання роботи водієм; аналізувати завантаженість водіїв, диспетчерів і напрямків; формувати звіти для управлінських рішень; підвищити прозорість взаємодії між водієм, диспетчером і керівником. Саме тут цифрова трансформація стає частиною внутрішньогосподарського контролю: вона не просто “допомагає працювати”, а створює цифрове середовище, у якому кожна дія залишає контрольований слід.

Облік у службі таксі це не лише фінансові показники. Це також облік замовлень, часу, пробігу, зайнятості автомобілів, комісій, доплат, клієнтських звернень, якості виконання послуг. Чим точніше фіксуються ці дані, тим якіснішими стають управлінські рішення. Наприклад, цифрова база замовлень дає можливість автоматично визначити: кількість виконаних замовлень за день, тиждень, місяць; середній час подачі автомобіля; активність кожного водія; райони з найбільшим попитом; частку невиконаних або проблемних замовлень; ефективність диспетчерської зміни; відхилення від нормальної роботи.

Такі дані можна використовувати не тільки для оперативного управління, а й для внутрішнього аналізу доходів, витрат, ефективності використання автопарку та контролю дисципліни. У цьому полягає ключова перевага цифровізації: вона поєднує операційний процес, управлінський облік і внутрішній контроль в одну систему.

Окремим етапом цифрової трансформації стало впровадження цифровізації вхідних і вихідних дзвінків на базі IP-телефонії Asterisk. Asterisk

є відкритою платформою для побудови комунікаційних систем і IP-RBXрішень, що дозволяє створювати власну телефонну інфраструктуру для бізнесу.

Для служби таксі це має важливе контрольне значення. Дзвінок клієнта - це початок господарської операції. Якщо телефонія цифрова, можна контролювати: кількість вхідних звернень; пропущені дзвінки; тривалість розмов; навантаження на диспетчерів; якість комунікації; час реакції на звернення; ефективність рекламних каналів.

Тобто телефонія перестає бути лише “засобом зв’язку”. Вона стає частиною системи внутрішньогосподарського контролю, адже допомагає виявляти слабкі місця: коли клієнти не додзвонюються, у які години найбільше навантаження, який диспетчер потребує підтримки, а де процес уже працює добре.

Одним із сучасних кроків у розвитку «Таксі 4500» стало впровадження повідомлення клієнта через Telegram про автомобіль, який виїхав на замовлення. На перший погляд це сервісна функція. Але з погляду внутрішньогосподарського контролю вона має глибше значення. Таке повідомлення підтверджує, що: замовлення прийнято; водій призначений; автомобіль виїхав; клієнт отримав інформацію; система зафіксувала комунікацію.

Це підвищує довіру клієнта, зменшує кількість повторних дзвінків до диспетчера, дисциплінує водія і створює додатковий цифровий слід операції. У межах проєкту Evolution4500 такі рішення можуть розвиватися далі: автоматичні повідомлення, статистика відправлень, контроль зміни водія, попередження про затримки, звіти для адміністратора.

Сьогодні цифровізація переходить на новий рівень - використання штучного інтелекту. Для бізнесу ШІ вже застосовується не тільки як “модна технологія”, а як практичний інструмент аналізу даних, автоматизації рутинних операцій, прогнозування попиту та підтримки управлінських рішень. Дія.Бізнес у 2026 році запустила навчальний відеокурс про використання ШІ для українських підприємців, зокрема щодо стратегій для малого й середнього бізнесу та створення промоматеріалів за допомогою AI.

Для служби таксі штучний інтелект може бути використаний у кількох напрямках.

По-перше, прогнозування попиту. На основі історії замовлень система може передбачати, у які години та в яких районах буде найбільше викликів. Це допоможе краще розподіляти автомобілі й зменшувати час очікування клієнта.

По-друге, контроль відхилень. ШІ може виявляти нестандартні ситуації: різке зростання скасованих замовлень, нетипово довгу подачу авто, підозріле відхилення маршруту, аномальні показники по окремому водію або зміні.

По-третє, автоматизований аналіз якості. Система може узагальнювати скарги, повторні звернення, оцінки клієнтів, час реакції та формувати короткі управлінські висновки.

По-четверте, допомога в обліку. ШІ та автоматизація можуть зменшувати ручне введення даних, допомагати з формуванням звітів, виявляти помилки, готувати аналітичні таблиці та пояснювати відхилення.

У сфері фінансів і обліку провідні міжнародні компанії вже розглядають генеративний ШІ як інструмент, що може робити процеси закриття періоду, консолідації та звітності менш трудомісткими й ефективнішими. Водночас підкреслюється потреба в надійності, прозорості та контролі якості роботи таких систем.

На прикладі «Таксі 4500» можна виділити кілька напрямів внутрішньогосподарського контролю, які посилюються завдяки цифровим технологіям:

1.Контроль замовлень. Кожне замовлення фіксується в базі: адреса, час, водій, статус, вартість, результат виконання. Це мінімізує втрату інформації та дозволяє швидко перевірити будь-яку ситуацію.

2.Контроль роботи водіїв. GPS-моніторинг показує, де знаходиться автомобіль, як він рухається, чи своєчасно виїхав до клієнта. Це важливо не для “тотального нагляду”, а для справедливості: хороший водій отримує підтвердження своєї роботи, а проблемні ситуації розглядаються на основі фактів.

3.Контроль диспетчерської роботи. IP-телефонія, історія дзвінків і база замовлень дозволяють оцінити якість прийому заявок, швидкість реакції, кількість пропущених дзвінків і навантаження на зміну.

4.Контроль розрахунків. Автоматизація зменшує ризик помилок у вартості замовлення, комісії, доплатах, внутрішніх нарахуваннях і звітах. 5. Контроль витрат. Зменшення холостого пробігу до 30% є прямим прикладом того, як цифрові технології впливають на економіку підприємства. Менше зайвого руху - менше витрат пального, менше зношення автомобілів, вища ефективність роботи.

5. Контроль якості обслуговування. Оповіщення клієнта, швидша подача авто, зрозуміла комунікація та прозорість процесу підвищують довіру до служби.

Evolution4500 можна розглядати як внутрішній цифровий проєкт розвитку служби. Його ідея полягає не лише в окремих технічних рішеннях, а у створенні цілісної екосистеми: база замовлень, звіти, повідомлення, контроль дзвінків, аналітика, автоматичні перевірки, інтеграція з мапами, Telegram, IP-телефонією та майбутніми AI-модулями.

У перспективі така система може включати: автоматичні щоденні звіти для керівника; контроль першого й останнього замовлення водія; аналіз активності по позивних; прогнозування попиту; виявлення неефективних

маршрутів; AI-підказки диспетчеру; автоматичні повідомлення клієнтам; оцінку якості обслуговування; ризик-індикатори для внутрішнього контролю.

Це означає, що підприємство поступово переходить від ручного управління до управління на основі даних.

Цифровізація «Таксі 4500» має не лише технічний, а й економічний ефект. Вона дозволяє: швидше обслуговувати клієнтів; зменшувати витрати; підвищувати дисципліну персоналу; формувати точніші звіти; зменшувати вплив людського фактору; підвищувати довіру між водіями, диспетчерами й керівництвом; бачити реальний стан бізнесу, а не приблизні оцінки.

Особливо важливо, що цифровізація не замінює керівника, бухгалтера чи диспетчера, а підсилює їх. Людина залишається відповідальною за рішення, але отримує для цього більше фактів, більше аналітики й менше хаосу.

Подібний підхід відповідає сучасним тенденціям цифрового контролю. Наприклад, у межах Національної стратегії доходів України до 2030 року цифровізація матеріалів перевірок розглядається як спосіб зменшення витрат робочого часу, підвищення якості контролю та зменшення впливу людського фактору. Ці принципи можна перенести й на рівень підприємства: чим більше процесів фіксується в цифровому вигляді, тим легше їх перевіряти, аналізувати та вдосконалювати.

Висновки

Досвід служби «Таксі 4500 Первомайськ» показує, що цифрова трансформація - це не одномоментна дія, а поступовий шлях розвитку: від рацій до навігаторів, від навігаторів до Android-додатків, від звичайного телефонного зв'язку до IP-телефонії, від ручного контролю до автоматизованої аналітики та перспектив використання штучного інтелекту.

Головний результат цифровізації полягає в тому, що підприємство починає краще бачити саме себе. Воно бачить свої замовлення, витрати, слабкі місця, сильних працівників, проблемні ділянки, можливості для росту. А отже, внутрішньогосподарський контроль стає не каральним інструментом, а інструментом розвитку.

Для «Таксі 4500» цифровізація - це шлях до більш прозорості, сучасної та конкурентної служби. Це можливість працювати швидше, чесніше, точніше й ближче до клієнта. А впровадження штучного інтелекту відкриває наступний етап: не просто фіксувати події, а передбачати їх, не просто рахувати замовлення, а розуміти тенденції, не просто контролювати роботу, а постійно вдосконалювати бізнес.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Офіційний портал Верховної Ради України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99614#Text>
2. Дія.Бізнес. Навчальний відеокурс про застосування штучного інтелекту для українських підприємств. <https://business.diia.gov.ua/news/videokurs-zi-shtuchohointelektu-dlia-ukrainskykh-pidpriyemstiv>

3. ДПС України. Національна стратегія доходів до 2030 року: цифровізація матеріалів фактичних перевірок. <https://kh.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/1002427.html>.
4. OpenAI. (2024). ChatGPT (версія від 14 березня) [Велика мовна модель]. openai.com.
5. Гавриленко, Н. В. Застосування штучного інтелекту в обліку та оптимізації бізнеспроцесів / Н. В. Гавриленко // Матеріали X міжнар. наук.-практ. конф. "Управління розвитком соціально-економічних систем". – Харків : ДБТУ, 2026. – С. 282–285. URL: <https://eir.nuos.edu.ua/handle/123456789/12631>.
6. Рибак А., Гавриленко Н. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В МОДЕЛЮВАННІ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ. IX Всеукраїнська студентська наукова конференція «РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ НАУКИ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ», 21 листопада 2025 р., м. Київ, 2025. С. 70–72. URL: <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/article/view/2237>.

Крижановська В. В.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Гавриленко Н. В.

Первомайський навчально-науковий інститут НУК ім. адм. Макарова

БУХГАЛТЕРІЯ 2.0: ЕРА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Сучасний бухгалтерський облік переживає цифрову трансформацію, де штучний інтелект (ШІ) та нейромережі перестають бути фантастикою і стають щоденними інструментами. Вони допомагають автоматизувати монотонні завдання, зменшити кількість помилок та підвищити швидкість обробки фінансових даних.

Наведемо приклади як нейромережі трансформують бухгалтерію. Нейромережі ефективно застосовуються для вирішення багатьох завдань, а саме:

- автоматичне введення даних: ШІ розпізнає та класифікує первинні документи (рахунки, акти, накладні), конвертуючи їх у цифрові записи.
 - виявлення помилок та шахрайства: нейромережі аналізують тисячі транзакцій у режимі реального часу, виявляючи аномалії, невідповідності або потенційні шахрайські дії;
 - класифікація операцій: алгоритми самостійно проводять бухгалтерські проводки на основі попереднього досвіду, звільняючи час спеціаліста.
 - прогнозування та аналітика: ШІ аналізує історичні дані для прогнозування руху грошових коштів (cash flow) та оптимізації податкового навантаження.
- Нейромережі в обліку та аудиті - це насамперед про автоматизацію рутини та пошук аномалій, які людина може не помітити. В таблиці 1 наведено конкретні приклади.